

[Helge Larsen.]

søge medlemskab af fællesmarkedet åbnede igen mulighed for en løsning, der ville forene vore 2 store aftagerområder i samme markedsorganisation, og vi måtte i egen interesse støtte disse bestræbelser og ansøge om medlemskab sammen med England, samtidig med at vi måtte ønske en ordning, der også knyttede de andre EFTA-lande til fællesmarkedet enten som fulde medlemmer eller som associerede. Dette ønske har vi stadig, ikke mindst fordi vi derigennem fortsat kan udbygge et nordisk fællesskab.

Det var således i første række økonomiske hensyn, der lå bag vor stillingtagen, men det var ikke bare det. Det har forekommet mit parti absurd, at Europas lande, der trods alle forskelle har så store fælles interesser, gang på gang har søgt at ødelægge hinanden i indbyrdes krige. To store ødelæggende krige i Europa i dette århundrede må kunne overbevise tvivlere om, at vi må søge samarbejde i stedet for den gensidige kamp. Vi kan ikke lade stå til i håb om, at en ny ulykke ikke rammer Europa. Derfor vil vi arbejde med på virkeliggørelse af et europæisk samarbejde.

Fællesmarkedstraktaten åbner mulighed for et væsentligt samvirke om økonomiske anliggender i videste forstand; derimod er på det politiske område rammerne for et vesteuropæisk samarbejde endnu ikke fastlagt og vel dårligt nok diskuteret igennem. Det må være en dansk interesse at deltage i forhandlingerne om et sådant samarbejde, og vi vil få adgang dertil, hvis et snarligt dansk medlemskab af et udvidet fællesmarked kan virkeliggøres. Forløbet af den nylig afholdte Commonwealth-konference i England betyder, at England nu kan fortsætte optagelsesforhandlingerne i Bruxelles, og med de planer for forhandlingsmøder, der er aftalt, skulle en afklaring af de udestående problemer måske kunne ventes først i det nye år. Jeg ved, at den høje regering følger denne udvikling med den største opmærksomhed og fører de danske synspunkter frem parallelt dermed. Vi søgte om fuldt medlemskab samtidig med England, og vi har forhandlet derom med fællesmarkedet samtidig med England. Fællesmarkedets ministerråd har erklæret sig villigt til at føre disse forhandlinger med

Danmark, og vi må derfor have lov at regne med, at en afklaring af de danske forhandlinger må kunne foreligge praktisk talt samtidig med, at resultatet af forhandlingerne med England foreligger. Men vi bør ikke ved nogen lejlighed forsømme at minde fællesmarkedets myndigheder om, at vi har et særligt ventetidsproblem for dansk landbrug, og at det vil være urigtigt, ikke bare af hensyn til dansk landbrug, men også af hensyn til fællesmarkedets fortsatte fremgang, om et dansk hovederhverv bringes ud i vanskeligheder, der kan svække dets evne til at bidrage til den fortsatte vækst inden for et udvidet fællesmarked.

Vi har også en afgørende interesse i overgangsordningen for det britiske baconmarked, der er dansk hovedmarked fremfor noget. Vi har da også tilsagn både fra de seks og fra England om, at en ordning ikke vil blive truffet hen over hovedet på os.

Jeg nævner disse problemer, fordi de er så vigtige for os netop i de kommende måneder, hvor der måske træffes afgørelser, der berører dem indgående. Jeg tror også, at de vil blive løst på tilfredsstillende måde. Et europæisk fællesskab kan naturligvis ikke undlade at afveje alle berettigede ønsker og krav mod hinanden og finde en passende ordning.

Vi har i efteråret oplevet — hvad der vel ikke var uventet — at der også har hævet sig røster for, hvad man kunne kalde en lille-europæisk løsning. Lille-Europatanken har jo altid i det centrale Vesteuropa — vel navnlig i Frankrig, som det ærede medlem hr. Poul Møller nævnte — haft sine tilhængere; men det skal understreges, at der, så vidt jeg har kunnet konstatere, ikke fra politisk bestemmende myndigheder er givet udtryk for disse tanker. Der foreligger, så vidt jeg forstår, en embedsmandsrapport, udarbejdet på rent teknisk grundlag uden nogen art af besluttede myndighed bag, og det samarbejdende Europa, vi ønsker realiseret, skal ikke være et i sig selv indesluttet Lille-Europa, men et åbent Europa.

I den forbindelse var det — forekommer det mig — en glædelig nyhed, at præsident Kennedy i USA nu har fået adgang til at gå meget vidt med toldindrømmelser og toldlettelser. Det kan varsle om friere internationale handelsforbindelser, ikke